

[Formanden.]

I skrivelse af dags dato anmoder ministeren for handel, industri og søfart om, at der må blive foretaget valg af et medlem til rigsdagens vareforsyningsudvalg i stedet for landstingsmand Villemoes, der har ønsket at udtræde af nævnte udvalg.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af Steen til indenrigs- og boligministeren.

Vil indenrigs- og boligministeren overfor folketinget give en redegørelse for de gældende regler vedrørende amtsrådernes tilsyn med sognekommunerne, forsåvidt angår disses ret til at fastsætte ligningsforholdet mellem fast ejendom og indkomst?

Steen: Den direkte anledning til, at jeg har tilladt mig at rette dette spørgsmål til den højtærede indenrigs- og boligminister, er, at der i Assens amtsråds sidste møde forekom dette, at amtsrådet nægtede to sognekommuner, Gelsted og Sønderby, som ønskede at foretage en mindre ændring i ligningsforholdet mellem fast ejendom og indkomst, at foretage denne ændring, og at amtsrådet derefter besluttede, at Ejby kommune, som ikke ønskede at foretage nogen ændring i det hidtil gældende forhold, skulle foretage en sådan ændring, og traf beslutning om, hvorledes forholdet i den pågældende kommune i den kommende periode skulle være. Det sidste strider efter mit kendskab til og min bedømmelse af disse forhold helt imod den på dette område hidtil gældende praksis, som den har udviklet sig på grundlag af de vedrørende dette forhold gældende lovregler.

Jeg ønsker at understrege, at det ligger helt udenfor formålet med mit spørgsmål her at tage stilling til, hvilket fordelingsgrundlag der for den enkelte kommunes vedkommende måtte være det rigtige, og jeg venter heller ikke, at den højtærede minister skal gøre det — det forudsætter nemlig et indgående kendskab til den enkelte kommunes forhold, som kun de lokale folkevalgte repræsentanter kan have —, men den uklarhed, der prægede amtsrådets forhandlinger både i det møde, hvor beslutningen blev truffet, og i det foregående møde, og den uklarhed, der har præget hele den offentlige diskussion om

spørgsmålet siden, har bevirket, at jeg har fundet en redegørelse for disse ting hensigtsmæssig og nyttig.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Til det ærede medlem hr. Steen vil jeg gerne sige, at det på indeværende tidspunkt kun er muligt for mig at svare på det spørgsmål, han har stillet, rent principielt; spørgsmålet er jo også formet principielt. Kendskab til de specielle forhold, som det ærede medlem begrundede sit spørgsmål med, har jeg ikke.

Reglerne for amtsrådenes stilling med hensyn til fastsættelsen af forholdet mellem ligningen på faste ejendomme og på personer i sognekommunerne findes i den gamle landkommunallov af 1867, som dog på dette område er ændret eller, om man vil, suppleret ved loven om den kommunale beskatning af 1903 og ved den kommunale ejendomsskattelov af 1933.

I § 18 i landkommunalloven af 1867 hedder det:

„De beløb i penge og korn m. m., som i det kommende år behøves ikke blot til kommunens fattig- og skolevæsen, men til andre indretninger, hvis fornødenheder tilvejebringes ved ligning på kommunerne eller enkelte dele af disse, såsom vejudgifter, udgifter til sandflugtsvæsenet, distriktshestehold m. m., lignedes af sognerådet under eet på hele kommunen dels på hartkorn, dels på formue og lejlighed, efter et forhold, som, indtil en lov om den kommunale beskatning udkommer, for 3 år ad gangen for hver kommune fastsættes af amtsrådet efter sognerådets forslag.“

Det fremgår dels af selve ordene i denne lovbestemmelse og dels af forhandlingerne på rigsdagen om landkommunalloven af 1867, at amtsrådet står frit overfor sognerådets forslag og følgelig ikke er afskåret fra at fastsætte et andet ligningsforhold end det af sognerådet foreslåede.

Ved kommuneskatteloven af 1903 blev bestemmelsen i den gamle landkommunallovs § 18 som nævnt ændret eller, om man vil, suppleret. Ved ændringen indførtes der den begrænsning i amtsrådets beføjelse, at der til fastsættelse af et ligningsforhold, hvorved de faste ejendomme ville komme til at bære en større del af de samlede kommunale person- og ejendomsskatter, end de gjorde ved lovens ikrafttræden den 1. januar 1904, fremtidig krævedes vedtagelse med et flertal af sognerådets medlemstal og med $\frac{3}{4}$ af amtsrådets medlemstal.

Medens ligningsforholdet efter landkom-